МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЦИФРОВИХ, ОСВІТНІХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Галина ГЕРАСИМЧУК
«28» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Фахова практика»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 26 Цивільна безпека
спеціальність – 263 Цивільна безпека
освітня програма – Цивільна безпека

Кафедра цивільної безпеки

Силабус склав(ла) доцент (ПП) кафедри цивільної безпеки, к.с.-г. наук, доцент Лариса БОНДАРЧУК

Силабус затверджений на засіданні кафедри цивільної безпеки, протокол № 1а від «28» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.т.н., доцент Валентина ФЕДОРЧУК-МОРОЗ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Цивільна безпека», протокол № 1а від «28» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Цивільна безпека» к.т.н., доцент Валентина ФЕДОРЧУК-МОРОЗ

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/2576

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Фахова практика»

Освітня програма	Цивільна безпека
Галузь знань / Спеціальність	26 Цивільна безпека / 263 Цивільна безпека
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Обсяг	9 кредитів ECTS / 270 годин, семестр 8
Форма контролю	захист з оцінкою
Викладач(і)	к.с.-г. наук, доцент Лариса БОНДАРЧУК електронна пошта: l.bondarchuk@lutsk-ntu.com.ua

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Мета проведення фахової практики: закріплення та поглиблення здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти набутих теоретичних знань, формування у них навичок щодо практичної діяльності, закріплення та актуалізація умінь та практичних навичок для подальшої самостійної практичної роботи. Фахова практика студентів є складовою підготовки фахівців спеціальності «Цивільна безпека» для роботи на підприємствах будь-якої форми власності та господарювання, організаціях, виробництвах, в дослідних установах, регіональних управліннях Державної служби України з питань праці, ДСНС та ін.

Завдання: Завдання: закріплення теоретичних знань, одержаних здобувачами вищої освіти в університеті, для всебічного їх використання в практичній діяльності; формування і вдосконалення професійних навичок і вмінь, що визначені освітньою програмою «Цивільна безпека» підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю «Цивільна безпека»; ознайомитися з передовим досвідом у системі управління безпекою; оволодіти практичними навиками дослідницької роботи; ознайомитися із заходами охорони праці, протипожежної безпеки, екології, санітарії, цивільного захисту на конкретному підприємстві; набути досвіду роботи у виробничому колективі та одержання здобувачами навичок громадської, організаторської та виховної роботи.

2. Компетентності

ІК — інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час практичної діяльності або у процесі навчання, яка передбачає застосування теорій та методів проведення моніторингу, запобігання виникненню аварій, надзвичайних ситуацій, нещасним випадкам (на виробництві) і професійним захворюванням, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування.

ЗК03 — Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04 — Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК09 — Навики здійснення безпечної діяльності.

СК15 — Готовність до застосовування та експлуатації технічних систем захисту, засобів індивідуального та колективного захисту людини від негативного впливу небезпечних чинників надзвичайної ситуації, дії небезпечних і шкідливих виробничих чинників.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва розділу (етапу)	Години денна/ заочна	Методи навчання	Методи оцінювання	ЗК та СК

№	Назва розділу (етапу)	Години денна/ заочна	Методи навчання	Методи оцінювання	ЗК та СК
Частина 1. Програма фахової практики					
1	Розділ 1. Підготовчий (початковий) етап	90/90	МН1, МН2, МН6	МО2	ЗК04, ЗК09
2	Розділ 2. Основний етап	90/90	МН1, МН2, МН6	МО2	ЗК03, ЗК09, СК15
3	Розділ 3. Підсумковий етап	90/90	МН1, МН2, МН6	МО2, МО9	ЗК03, ЗК04, ЗК09
	Разом	**270/270**			

Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО9 — залік.

4. Результати навчання

ПРН03. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.

ПРН04. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності.

ПРН05. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності.

ПРН06. Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності знання математичних та природничих наук.

ПРН07. Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.

ПРН11. Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування.

ПРН17. Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання.

ПРН21. Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.

ПРН24. Передбачати безпечну роботу газодимозахисноїслужби, експлуатацію комплектів засобів індивідуального захисту рятувальників.

ПРН25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.

5. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів

разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

6. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС).

Складова	Ваговий коефіцієнт	Форми контролю
Відвідування практики, виконання поставлених завдань, активність під час їх виконання	30 %	Активність і відвідування
Написання та оформлення звіту і щоденника написання та оформлення звіту і щоденника	30 %	Змістовність і оформлення звіту
Захист звіту	40 %	Якість доповіді та захисту
Разом	**100 %**	

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

7. Зміст тем

Розділ 1. Підготовчий (початковий) етап

Підготовчий етап передбачає організаційне та методичне забезпечення проходження здобувачами вищої освіти фахової практики. На цьому етапі здобувачі вищої освіти беруть участь в установчому занятті з питань проходження фахової практики, під час якого керівник практики від закладу вищої освіти:

• доводить до відома мету, основні завдання, зміст і особливості організації фахової практики;
• інформує про порядок її проходження, права та обов’язки здобувачів освіти;
• ознайомлює з базами практики та специфікою їх діяльності;
• роз’яснює вимоги до ведення щоденника практики, підготовки звіту та порядку його захисту;
• визначає форми поточного і підсумкового контролю результатів практики;
• надає рекомендації щодо виконання програми практики та організації самостійної роботи;
• встановлює графік консультацій та порядок взаємодії з керівниками практики;
• проводить інструктаж з охорони праці та правил поведінки під час проходження практики, у тому числі при слідуванні до баз практики.

Розділ 2. Основний етап

Основний етап фахової практики передбачає безпосередню участь здобувачів вищої освіти у діяльності підприємств, установ та організацій – баз практики, та спрямований на формування і розвиток професійних компетентностей у сфері цивільної безпеки, охорони праці та техногенної безпеки.

У процесі проходження практики здобувачі вищої освіти:

1) ознайомлюються з організаційною структурою підприємства, функціонуванням його підрозділів, а також системою управління охороною праці та цивільного захисту;
2) вивчають нормативно-правове забезпечення діяльності підприємства у сфері охорони праці, пожежної та техногенної безпеки, цивільного захисту;
3) аналізують умови праці на робочих місцях, ідентифікують небезпечні та шкідливі виробничі фактори, оцінюють рівень професійних ризиків;
4) досліджують організацію та ефективність функціонування системи цивільного захисту на підприємстві;
5) беруть участь у проведенні інструктажів, перевірок стану охорони праці, аудитів безпеки та інших заходів профілактичного характеру;
6) аналізують стан виробничого травматизму та професійної захворюваності, вивчають причини

нещасних випадків та розробляють пропозиції щодо їх попередження;
7) ознайомлюються із заходами пожежної безпеки, системами протипожежного захисту, порядком дій у разі виникнення аварійних ситуацій;
8) вивчають організацію цивільного захисту на підприємстві, у тому числі планування заходів реагування на надзвичайні ситуації;
9) досліджують питання екологічної безпеки, впливу виробничих процесів на навколишнє середовище та заходи щодо мінімізації негативного впливу;
10) аналізують забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту, їх ефективність та правильність використання;
11) знайомляться з документацією з охорони праці, цивільного захисту та техногенної безпеки (інструкції, положення, журнали, акти, звіти тощо);
12) виконують індивідуальне завдання відповідно до визначеної тематики, здійснюють збір, аналіз та узагальнення необхідних матеріалів.

Розділ 3. Підсумковий етап

Підсумковий етап фахової практики передбачає узагальнення результатів її проходження, оформлення звітної документації та оцінювання досягнутих результатів навчання здобувачів вищої освіти.
Після завершення практики здобувачі вищої освіти:
1) систематизують і узагальнюють матеріали, зібрані під час проходження практики;
2) оформлюють щоденник практики відповідно до встановлених вимог;
3) готують письмовий звіт, у якому відображають результати виконання програми практики, аналіз діяльності бази практики, стану охорони праці, цивільного захисту та техногенної безпеки, а також результати виконання індивідуального завдання;
4) формулюють висновки та пропозиції щодо удосконалення системи управління безпекою на підприємстві, підвищення рівня безпеки праці та ефективності заходів цивільного захисту.

8. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

9. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці інших авторів:

1. Вісин О. О. Фахова практика: методичні вказівки до проходження фахової практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Цивільна безпека» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Луцьк : Відділ іміджу та промоції ЛНТУ, 2023. 22 с.

ІІІ. Інформаційні ресурси

2. Положення № 60-26 «Про організацію освітнього процесу в Луцькому національному технічному університеті». Луцьк : ЛНТУ.

3. ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання». URL:https://science.kname.edu.ua/images/dok/derzhstandart_3008_2015.pdf

4. Закон України про охорону праці. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text

5. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text

6. Кодекс цивільного захисту України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text

7. Охорона праці (питання та відповіді): довідник. URL: https://westudents.com.ua/knigi/28-ohorona-prats-moskalovavm.html

8. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b23#Text

9. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_050#Text

10. Узгодження українського законодавства з європейською нормативно-правовою базою з безпеки і гігієни праці: ключові питання. URL: https://cutt.ly/ZFVShiJ

11. Виробничо-практичний журнал «Промислова безпека». URL: http://prombezpeka.com/

12. Виробничо-практичний журнал «Охорона праці і пожежна безпека». http://oppb.com.ua/articles

13. Науково-виробничий журнал «Охорона праці». URL: http://ohoronapraci.kiev.ua/

14. Практичний журнал з охорони праці «Довідник спеціаліста з охорони праці». URL: https://esop.mcfr.ua/